

مسئولیت مدنی قائم

احسان الہ

۱۳۹۵

سرشناسه	: آگاه، احسان‌اله، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: مسئولیت مدنی نائم/ احسان‌اله آگاه.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات صالحیان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۵۹-۸۹-۲
وضعیت ثبت نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مسئولیت (حقوق) -- ایران
موضوع	: Liability (Law) -- Iran
موضوع	: خواب
موضوع	: Sleep
موضوع	: خواب، سرعی
موضوع	: Hypnosis
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ م ۳۹/آ۷ K۱۰H۱
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۰۰۵۵۲

مسئولیت مدنی

تالیف: احسان‌اله آگاه

ناشر: صالحیان

چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۵۹-۸۹-۲

نشانی ناشر: میدان انقلاب - کارگر جنوبی - کوچه شهدای ژاندارمری - ساختمان گلستان - پلاک ۱۲۷ -

واحد ۳

www.pubsalehiyan.com

۰۹۱۹۰۸۱۰۱۴۲-۶۶۹۷۹۳۰۰

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار.....
۹.....	۱: خواب و ملحقات آن.....
۹.....	مبحث اول: مفهوم لغوی خواب و النوم.....
۱۰.....	مبحث دوم: مفهوم اصطلاحی خواب و النوم.....
۱۲.....	مبحث اول: خواب طبیعی.....
۱۲.....	گفتار اول: تعریف خواب طبیعی.....
۱۳.....	گفتار دوم: علل عارض شدن خواب.....
۱۴.....	گفتار سوم: انواع و اقسام خواب طبیعی.....
۱۶.....	مبحث دوم: خواب مصروعی (هیپنوتیزم).....
۱۶.....	گفتار اول: اصطلاحات و تعاریف (خواب مصنوعی).....
۱۷.....	گفتار دوم: هیپنوتیزم و دیدگاه روانشناسان.....
۲۰.....	مبحث سوم: خوابگری.....
۲۰.....	گفتار اول: تعریف خوابگری.....
۲۱.....	گفتار دوم: خوابگری از دیدگاه روانشناسی و پزشکی.....
۲۳.....	گفتار سوم: بیماری صرع و هیستری.....
۲۵.....	مبحث چهارم اغماء.....
۲۵.....	گفتار اول: تعریف اغماء.....
۲۵.....	گفتار دوم: بررسی تطبیقی اغماء از لحاظ پزشکی و فقه.....
۲۷.....	۲: شرایط و عوامل سلب مسئولیت جزائی از نائم.....
۲۷.....	عوامل سلب مسئولیت جنائی نائم از دیدگاه فقه.....
۳۰.....	مبحث اول: قصد و اراده و اختیار از دیدگاه فقه.....
۳۳.....	مبحث دوم: قصد و اراده و اختیار از دیدگاه حقوقی.....
۳۵.....	مبحث سوم: عوامل سلب مسئولیت از نائم از دیدگاه فقه.....
۳۷.....	عوامل سلب مسئولیت جزائی نائم از دیدگاه حقوق ایران.....
۴۵.....	۳: مفهوم و قلمرو مسئولیت مدنی و مبنای آن.....
۴۵.....	کلیات مسئولیت مدنی.....

۵۲.....	مفهوم مسئولیت مدنی
۵۳.....	قلمرو مسئولیت مدنی
۵۵.....	مبنای مسئولیت و تقصیر
۵۹.....	مفهوم تقصیر و عناصر آن
۵۹.....	مبحث اول: مفهوم تقصیر
۶۶.....	مبحث دوم: عناصر تقصیر
۶۷.....	گفتار یکم: عنصر مادی تقصیر
۶۹.....	گفتار دوم: عنصر معنوی تقصیر
۷۲.....	گفتار سوم: عنصر قانونی (اجتماعی) تقصیر
۷۴.....	ارکان مسئولیت
۷۵.....	مبحث اول: ضرر
۷۶.....	گفتار اول: ضرر مادی
۷۹.....	گفتار دوم: ضرر معنوی
۸۱.....	گفتار سوم: ضرر جسمی و روانی
۸۲.....	مبحث دوم: فعل زیانبار
۸۵.....	مبحث سوم: رابطه سببیت بین ضرر و فعل زیانبار
۹۱.....	۴: مسئولیت مدنی نائم
۹۱.....	مبحث اول: اصطلاح مسئولیت مدنی در فقه
۹۳.....	مبحث دوم: اصطلاح مسئولیت مدنی در حقوق
۹۵.....	مبحث سوم: مبانی مسئولیت مدنی نائم
۱۰۹.....	اسباب خارجی و اثر آن در مسئولیت مدنی نائم
۱۰۹.....	مبحث اول: اجتماع و تداخل اسباب در میزان مسوولیت مدنی نائم
۱۱۲.....	مبحث دوم: تاثیر قوه قاهره در مسوولیت مدنی نائم
۱۱۴.....	مبحث سوم: تاثیر سرپرست و نگهدارنده نائم در ایجاد مسئولیت برای هریک
۱۱۵.....	مبحث چهارم: اثر تقصیر شخص ثالث در میزان مسئولیت مدنی نائم
۱۱۶.....	مبحث پنجم: اثر تقصیر زیان دیده همراه با تقصیر نائم در میزان مسئولیت وی
۱۲۰.....	مسئولیت مدنی ناشی از اعمال حقوقی نائم
۱۲۱.....	ادله عدم سلب مسوولیت مدنی نائم
۱۲۳.....	۵: آثار مسئولیت مدنی نائم
۱۲۴.....	جبران خسارت و زیان وارده و تعیین میزان خسارت

۱۲۴.....	مبحث اول: جبران خسارت و زیان وارده
۱۲۸.....	مبحث دوم: تعیین میزان خسارت
۱۳۰.....	مبحث سوم : وسایل تامین جبران خسارت
۱۳۱.....	دعوی جبران خسارت
۱۳۵.....	۶: سخن پایانی
۱۳۷.....	منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیشگفتار

مسئولیت حقوقی عبارت است از التزام شخص به پاسخگویی در قبال اعمال و رفتار زیانبارش در قبال دیگر اشخاص که خود بر ۲ نوع می باشد الف: مسئولیت جزائی که عبارت است از: قابلیت یا اهلیت شخص برای تحمل تبعات جزائی و رفتار مجرمانه خود (حدود - قصاص - دیات) و ب: مسئولیت مدنی که عبارت است از: التزام شخص به جبران آثار نتایج ضرر وارده بر دیگری که شامل خسارات مادی و معنوی می باشد.

اختلاط و ارجاع یعنی مسئولیت مدنی و جزائی همانند فقه و حقوق اسلامی، در نظامهای مختلف حد و کاملاً حسوس است ولی بتدریج با پیشرفت علم حقوق و تغییر و تحول در حقوق مدنی و جزائی، مفهوم مسئولیت در این ۲ دسته از یکدیگر فاصله گرفته به گونه ای که در حقوق کنونی، از جهات مختلفی این ۲ مسئولیت با هم متفاوتند، هرچند که در پاره ای موارد روابطی بین این ۲ مسئولیت مشاهده می شود.

عوارضی که بر مسئولیت کیفری و جزائی حاکم می گردد بر دوتنوع می باشد ۱- عوارض طبیعی که انسان در پیدایش آن دخالتی ندارد ۱-۱- عوارض اکتسابی: که انسان خود موجب پیدایش آنها می شود.

مهمترین عوارض طبیعی که می توان به عنوان مصداق از آن نام برد: جنون- نسیان- خواب و اغماء می باشد و مهمترین عوارض اکتسابی، جهل، سستی، سهل و سهو و سوخی و اجبار و اضطرار است.

در این کتاب سعی شده مسئولیت مدنی نائم مورد بررسی قرارگیرد. که در این کتاب منظور و مراد از نائم اعم از خوابهای طبیعی، خوابهای دارویی، هیپنوتیزم، بیهوشی، خوابگردی و خواب آلودگی می گردد.

خواب طبق حدیث رفع، یکی از عوامل رافع مسئولیت کیفری است و افعال صادر از شخص خواب که واقعاً عاری از قصد و عمد است فاقد کلیه آثار شرعی مانند: قصاص، حد، زنا، حد سرقت که بر ارتکاب عمدی قتل یا زنا یا سرقت توسط شخص بالغ عاقل و هوشیار مترتب می باشد. اما تکالیف غیرالزامی و همچنین احکام وضعی از شمول این حدیث بیرون است.

۱- آنجا که شخص نائم، فاقد قصد واراده و اختیار است، مسئولیت جزائی از او رفع شده اما در مورد مسئولیت مدنی، چون تقصیر اعتباری ندارد و آنچه مهم است. استناد عمل به ناعل آن می باشد. شخص خواب ضامن خسارت وارده بر غیر در حالت خواب است و هم چنین، ناعل صادره از شخص خواب، عقود و ایقاعات به دلیل فقدان قصد و اراده فاقد اعتبار است.

با توجه به اینکه اشرفیها و شنیان، اعم از متقدمان و متاخران، مساله خواب را به طور خیلی مختصر در کتب فقهی خود مطرح نموده اند و همچنین ذکری از خواب مصنوعی و دارویی و همچنین بیهوشی به میان نیاورده اند حال چگونه می شود حکم این موارد را از کلام ایشان استنباط کرد و حکم شخص نائم را شامل تمام این موارد دانست و آیا تنقیح مناط در این گونه مرز رد، غیر غ، تفاوت عمده ای که بدین طریق موارد وجود دارد درست است. لہذا با توجه به استفاده روزافزون دانشمندان و روانشناسان از هیپنوتیزم درمانی برای معالجه بیماریهای روحی و جسمی، بیماران که به تبع آن مسائل مختلفی در زمینه فقه و حقوق مطرح خواهد شد که هر یک از آنها حاسی، می طلبد که آن اهمیت و ضرورت این کتاب را نشان می دهد.